

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

Nr. 98

Wat betekent *TA PANTA*?

In de Statenvertaling van Efeze 1:11 lezen we over Gods voornemen 'Die alle dingen werkt naar den raad van Zijn wil.' Deze uitspraak roept natuurlijk de vraag op wat in dit verband 'alle dingen' betekent. Wat is hierin besloten, wat is er in betrokken? Is zowel al het goede als al het kwade daarin begrepen? Deze tekst wordt steeds maar weer geciteerd door veel mensen als onomstotelijk bewijs dat elk detail van het leven in dit heelal tevoren door God is bepaald, zowel het goede als het kwade. De mensen die deze opvatting huldigen, aarzelen niet te beweren dat elke stap die een mens doet, de gedachten en motieven die hij heeft en al zijn daden tevoren door God zijn bepaald en dat zij wel moeten gebeuren aangezien Hij dat tevoren heeft gewild.

Ik kwam met deze leerstelling in aanraking in het eerste jaar van mijn leven als christen. Mijn vader en ik hadden in die tijd veel baat gehad bij het lezen van bepaalde kleine brochures door Arthur W. Pink en we hadden meer van zijn geschriften opgezocht. Een van deze was *The Sovereignty of God*, wat mijn vader toevallig als eerste las en hij raakte er wat door in de war. Nadat ik het had gelezen, stelde ik hem voor dat we geen haast hoefden maken bij het voor of tegen deze leer kiezen – dat we nog maar net bezig waren met het bestuderen van Gods Woord en dat we beter konden wachten totdat we meer van de Bijbel wisten. Hij was het daarmee eens, maar we lieten het onderwerp niet rusten toen ik verder ging met het zorgvuldig onderzoeken van de geschriften van meneer Pink die dezelfde lijn volgden.

In een van die studies gebruikte hij I Corinthe 11:12, waar staat: 'want gelijkerwijs de vrouw uit den man is, alzo is ook de man door de vrouw; doch alle dingen *zijn* uit God' (St.Vert.). Hierover zei hij: 'alles is in overeenstemming met het eeuwig voornemen dat Hij in Zichzelf heeft voorgenomen voor de grondlegging van de wereld. Mijn vrienden, het was voorbestemd door God voordat de wereld begon dat ik vanavond op deze

preekstoel zou staan en dat jullie vanavond in die stoelen zouden zitten en dat jullie het zouden horen. Al voordat deze wereld begon was het al door God bepaald en als iemand van u dat in twijfel trekt, breng ik u terug tot de Schrift: “alle dingen zijn van God.”

Ik merkte eenvoudig de absolute denkfout in de redenering van meneer Pink op. Er moeten die zondag vele diensten hebben plaatsgevonden in Sydney, Australië, waar de woorden die hierboven staan zijn uitgesproken: de Anglicaanse Kerk, Christian Science, de Katholieke, Baptisten, Methodisten en Presbyteriaanse kerken en zelfs in spiritistische seances. Als het onderwijs van Pink waar zou zijn, dan moet door God al voor het begin van de wereld zijn bepaald dat elke predikant, priester, rabbi en elk medium ook op hun preekstoel zouden staan op die dag om een boodschap door te geven die door God tevoren was bepaald. Dat kon natuurlijk alleen maar tot de grootste verwarring leiden, maar ik veronderstel dat men ervan uitgaat dat ook die verwarring door God tevoren is bepaald, waarmee God tot de Auteur van alle verwarring is gemaakt, iets waarvan ik weet dat het door de Schrift wordt tegengesproken (I Cor. 14:33). Daarom wees ik de gedachten van meneer Pink af en besloot dat ik, eer ik welke opvatting dan ook zou aanvaarden, een onweerlegbaar bewijs moest hebben dat het in volkomen overeenstemming is met alles wat in het Woord van God wordt verklaard; in het bijzonder zulke gedeelten als de woorden van God in Jeremia 23:21: ‘Ik heb die profeten niet gezonden, toch hebben zij gelopen; Ik heb tot hen niet gesproken, toch hebben zij geprofeteerd;’ en de woorden van onze Heer tot de Farizeeën: ‘gij hebt de duivel tot vader en wilt de begeerten van uw vader doen.’

Enkele jaren later kwam ik in aanraking met de geschriften van meneer A.E. Knoch, de vertaler van *The Concordant Version* en daarin vond ik uitspraken als: ‘alles is uit God. Het kwade, zowel als het goede,’ en ‘er staan veel teksten in Gods Woord die getuigen van de waarheid dat alle dingen, het kwade zowel als het goede, hun oorsprong vinden in de ene en enige God, de Enige die iets kan doen ontstaan.’ Na zorgvuldig onderzoek naar deze ‘vele teksten’ ontdekte ik dat zij alle de bijzondere Griekse woorden *TA PANTA* bevatten, een uitdrukking waarover meneer Knoch zowel ambivalent als verward was. In de interlineaire regels in zijn vertaling, waarvan hij beweert dat deze in zeer hoge mate nauwkeurig is, vertaalt hij het soms met ‘de alle’ en op andere plaatsen met ‘het heelal.’ In zijn vertaling geeft hij vervolgens ‘al deze.’ Dat was voor mij aanleiding een studie te maken van *TA PANTA*, omdat ik me voorgenomen had te weten wat met deze woorden wordt bedoeld wanneer zij gebruikt zijn door de Geest van God. Deze studie is nu al meer dan veertig jaar aan de gang en is zeer nuttig geweest voor velen.

Bij de overdenking van deze uitdrukking moet een aantal eenvoudige feiten worden onderkend. Het Griekse woord voor ‘al’ is *PAS*. De onzijdige vorm is *PAN* ende vierde naamval (lijdend voorwerp) is *PANTA*. De vorm *PANTA* komt 269 keer voor in het Griekse Nieuwe Testament, maar in zevenendertig

gevallen wordt dit voorafgegaan door het bepaald lidwoord *TA*. Dat levert *TA PANTA* op, het onderwerp van onze studie.

Een oppervlakkige controle van die zevenendertig keer, laat zien dat dit tot op zekere hoogte een paulinische uitdrukking is. Marcus gebruikt het slechts eenmaal en Johannes gebruikt het tweemaal in Openbaring, maar alle andere keren staat het in de geschriften van Paulus.

De eerste inspanning die een student zich zou moeten getroosten, is uit alle teksten waar *TA PANTA* voorkomt, één tekst te vinden waarin de betekenis zo duidelijk blijkt, dat zelfs 'dwalende mensen, hoewel dwazen, zich daarin niet zullen vergissen,' om vervolgens de betekenis toe te passen op alle andere gedeelten waar dezelfde uitdrukking voorkomt. Als we de lijst nalopen, valt Kolossenzen 3:8 direct op. Hier zegt Paulus: 'Maar thans moet ook gij dit alles wegdoen: toorn, heftigheid, kwaadaardigheid, laster en vuile taal uit uw mond.'

Dit gedeelte laat duidelijk zien wat Paulus heeft bedoeld met het gebruik van de uitdrukking *TA PANTA*. Hier wordt de vertaler vrijwel gedwongen om het correct te vertalen met 'dit alles,' wat zo'n beetje de enig denkbare manier is om dit te vertalen, tenzij men het Grieks geheel negeert. Dit gedeelte laat zien dat het niet 'het heelal' betekent en dat het niet de betekenis kan hebben 'alles zonder uitzondering of onderscheid.' Zelfs A.E. Knoch vertaalt met 'al deze' op deze plaats, ondanks dat hij het al met 'het heelal' vertaald heeft op drie eerdere plaatsten in het eerste hoofdstuk.

Op grond van deze ene tekst, in het licht van alle andere teksten, kunnen we zeggen dat *TA PANTA* een aanwijzende uitdrukking is, met een idiomatisch karakter, dat terugwijst op iets dat kort daarvoor is gezegd, of wijst op iets wat nog gezegd gaat worden. Met 'aanwijzend' bedoel ik dat het dient om ergens op te wijzen of iets te identificeren en met 'idiomatisch' bedoel ik een uitdrukking die op zichzelf bijzonder is in een grammaticale samenhang, waarvan de betekenis niet kan worden afgeleid uit de samengestelde betekenis van de elementen. In het Nederlands kan dit het beste worden vertaald met 'al deze' of 'dit alles' afhankelijk van het onderwerp waarop het betrekking heeft. Het wijst altijd op iets wat in de context wordt uiteengezet. Dat zien we in elk gedeelte waarin het voorkomt. We zullen bij een aantal hiervan stilstaan:

Marcus 4:11. In de eerste tekst heeft de Statenvertaling een correcte weergave: 'al deze dingen (*TA PANTA*) door gelijkenissen;

Romeinen 8:32. Hier zou moeten staan: 'zal Hij ons ook met Hem niet al deze dingen (*TA PANTA*) schenken,' wat verwijst naar de verschillende zegeningen die in de context worden opgesomd;

Romeinen 11:36, 'Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn al deze dingen (*TA PANTA*),' hetgeen wijst op de werken en wegen van God die in de hoofdstukken 9, 10 en 11 zijn genoemd. Ik weiger deze uitspraak te scheiden van het thema dat daarin behandeld wordt:

I Corinthe 8:6, waar zou moeten staan: ‘voor ons nochtans is er maar één God, de Vader, uit wie al deze dingen (*TA PANTA*) zijn en tot wie wij zijn, en één Here, Jezus Christus, door wie al deze dingen (*TA PANTA*) zijn, en wij door Hem.’ Er wordt hier verwezen naar de positie en de kennis van de Corinthische gelovigen. Dat alles wat uit God de Vader;

I Corinthe 11:12. Het laatste deel van dit vers zou als volgt vertaald moeten worden: ‘dit alles (*TA PANTA*) is echter uit God.’ In de context van dit gedeelte heeft Paulus tien details van de goddelijke regeling opgesomd die God heeft vastgesteld met betrekking tot mannen en vrouwen. Vervolgens, opdat niemand zou denken dat dit een menselijke regeling is, door mannen aan de vrouwen opgelegd en slechts een maatschappelijke gebruik, verklaart Paulus: ‘dit alles (*TA PANTA*) is echter uit God;’

I Corinthe 12:19. Hier geeft de NBG-vertaling een correcte weergave met ‘zij alle;’

I Corinthe 15:27,28. Hier vinden we een gedeelte waar *ta panta* drie maal voorkomt en *EN PASIN* eenmaal. Ik zou dit als volgt willen vertalen: ‘want alles (*PANTA*) heeft Hij aan zijn voeten onderworpen. Maar wanneer Hij zegt, dat alles (*PANTA*) onderworpen is, is blijkbaar Hij uitgezonderd, die Hem dit alles (*TA PANTA*) onderworpen heeft. Wanneer dit alles (*TA PANTA*) Hem onderworpen is, zal ook de Zoon zelf Zich aan Hem onderwerpen, die Hem dit alles (*TA PANTA*) onderworpen heeft, opdat God zij alles (*PANTA*) in allen (*EN PASIN*).’ Als dit gedeelte zorgvuldig wordt onderzocht, geeft het ons een uitstekend bewijs dat *TA PANTA* een aanwijzende uitdrukking is, met een idiomatisch karakter, dat wijst op iets wat zojuist is genoemd;

Efeze 1:11. Ik zou het laatste gedeelte van deze tekst vertalen met: ‘die dit alles (*TA PANTA*) werkt naar de raad van zijn wil.’ Dit is het gedeelte dat steeds maar weer wordt gebruikt als de ultieme bewijstekst door mensen die beweren dat alles wat ooit is gebeurd in de geschiedenis van het heelal voorbestemd is door God. De Schrift ontkent dit en deze tekst spreekt daar ook niet over. Dit heeft te maken met het huidige werk van God. Mensen van goede wil die deze zinnen lezen zouden even moeten stilstaan en God de dank geven dat zij niet langer hoeven te geloven in een foutieve vertaling die vreselijke, lelijke levensomstandigheden uit God laten ontstaan.

Om alle teksten waar *TA PANTA* voorkomt langs te gaan, zou veertig keer meer ruimte kosten dan de ruimte die ik nu heb gebruikt. Ik kan de student hooguit een volledige opsomming geven van de teksten waar deze uitdrukking voorkomt, zodat hij vanaf hier verder kan gaan met zijn onderzoek. Dat zijn: Marcus 4:11; Romeinen 8:32; 11:36; I Corinthe 8:6 (2x); 11:12; 12:6; 12:19; 15:27; 15:28 (2x); II Corinthe 4:15; 5:13; Filippensen 3:8; 3:21; Kolossenzen 1:16 (2x); 1:17; 1:20; 3:8; 3:11; I Timotheüs 6:13; Hebreeën 1:3; 2:8; 2:10 (2x); Openbaring 4:11; 5:13.

De student zal ontdekken dat inzicht in de ware betekenis van *TA PANTA* licht werpt op elk gedeelte waarin het voorkomt. Hij zal misschien ook een

bedekking door de traditie ontdekken die niet veel meer doet dan de ware betekenis verdoezelen. Die zal moeten worden weggenomen en terzijde geschoven. Laat ieder bedenken dat als er willekeurig welk ding in de Schrift gevonden kan worden, waarvan gezegd kan worden dat het niet uit God of van God is, niemand kan zeggen dat alles uit Hem is.